

Alegat 125.

Sprawozdanie

komisyi szpitalnej o wniosku Wydziału krajowego względem uznania szpitala powiatowego w Sokalu za powszechny i publiczny.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z 2 Października r. b. przekazał Wysoki Sejm komisji szpitalnej sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Rady powiatowej Sokalskiej względem uznania szpitala w Sokalu za powszechny i publiczny.

Wydział krajowy w sprawozdaniu swem wykazał, że jeszcze w r. 1873 Inspektor szpitali krajowych zwrócił uwagę na potrzebę urządzenia szpitala w Sokalu, gdyż cała północno-wschodnia część kraju w ośmiomilowym promieniu, pozbawiona była zakładów leczniczych, i że wskutek tej wskazówki Reprezentacya powiatu sokalskiego wniosła w r. 1874 petycję do Sejmu o założenie szpitala powszechnego w Sokalu kosztem funduszu krajowego, ofiarując na ten cel uzbierany fundusz w kwocie 1132 zł. 40 ct., którą petycję Wysoki Sejm uchwałą z 18 Października 1874 r. Wydziałowi krajowemu do załatwienia przekazał.

Wydział krajowy w załatwieniu rzeczonyj petycji uwiadomił Wydział powiatowy w Sokalu, że zakładanie nowych szpitali prowincjonalnych kosztem funduszu krajowego odbywać się nie może, gdyż to jest obowiązkiem interesowanych gmin i powiatów, a jeżeli ich staraniem i kosztem stanie szpital, wówczas będą mogli odwołać się do pomocy kraju i prosić o uznanie tego szpitala za powszechny.

W skutek tej odezwy Wydział powiatowy rozwinął gorliwą czynność w zbieraniu ofiar na założenie szpitala, a Wydział krajowy dla poparcia tak finansowego jak moralnego tych usiło-

wań, udzielił Wydziałowi powiatowemu na ten cel bezzwrotną subwencję w kwocie 3000 zł. z funduszu dyspozycyjnego.

Z zebranych tym sposobem funduszków, Wydział powiatowy Sokalski zakupił na rzecz funduszu szpitala powiatowego w Sokalu realność pod l. 158 w Sokalu położoną, składającą się z domu piętrowego murowanego, zabudowania gospodarczego, mieszczącego w sobie drewnianą, dwa chlewki, stajenkę i śmietnik, z wozowni i małego ogródka za kwotę 16.500 zł., wypłacivszy na tę cenę kupna dotąd 12.000 zł., i fundusz szpitala powiatowego jest za właściciela realności tej w księgach gruntowych zainstalowany.

Realność ta wedle przedłożonych planów i opisu onej, tudzież wedle uznania Inspektora szpitali krajowych, jest zupełnie odpowiednia na szpital i może pomieścić zwyż 46 łózek, rachując po 1000 stóp kubicznych powietrza na każde łóżko, a prócz tego mieszkanie rządu, kancelarye zarządu i lekarza, magazyn, spiżarnię, trupiarnię i składy.

Budynek ten został według wskazówek przez Inspektora danych na szpital adaptowany, we wszelkie potrzeby na umieszczenie 24 chorych zaopatrzone, i z dniem 3 Września b. r. do publicznego użytku otwarty, a obecnie znajduje się w nim 14 chorych.

Po utworzeniu szpitala do publicznego użytku, Wydział powiatowy Sokalski wniósł petycję do Wysokiego Sejmu o zezwolenie na uznanie tego szpitala za powszechny, którą petycję Wysoki Sejm przekazał uchwałą z 23 Września r. b. Wydziałowi krajowemu z poleceniem, zdania sprawy jeszcze w bieżącej sesji, a złożone przez Wydział krajowy sprawozdanie przekazał Wysoki Sejm, jak to na wstępie rzeczono, komisji szpitalnej.

Wydział krajowy w swem sprawozdaniu, po przedstawieniu historii założenia tego szpitala, tu powyżej w streszczeniu opowiedzianej, oświadcza, że jak najmocniej popiera prośbę Rady powiatowej Sokalskiej, lecz ponieważ jeszcze nie dopełniono prawych warunków, od których zależną jest możność uznania szpitala za powszechny i publiczny, mianowicie:

1. Nie jest wygotowany akt fundacyi, którym szpitalowi jako zakładowi powiatowemu oddaje Rada powiatowa na własność zakupioną realność z inwentarzem;

2. Nie ma przyrzeczenia, iż Rada przyjmuje na siebie obowiązki zarządu i wypływające z tego ciężary;

3. Nie przedstawiła Rada z obowiązania, że zakład poddaje nadzorowi władzy politycznej pod względem sanitarno - policyjnym a Wydziału krajowemu pod względem kierownictwa i administracyi zakładu;

4. C. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza fundacyjna nie oświadczyła się jeszcze, że nie ma nic do zarzucenia, aby ten szpital był uznany za powszechny i publiczny, i dla tego Wydział krajowy przedstawił wniosek, by Wysoki Sejm raczył uchwalić: Sejm upoważnia Wydział krajowy do uznania szpitala powiatowego w Sokalu za powszechny i publiczny, skoro Rada powiatowa Sokalska wszystkim wymogom prawa zadość uczyni.

W toku czynności komisji szpitalnej, Wydział powiatowy Sokalski przedłożył wprost tej komisji prośbę ponowną, do Wydziału krajowego adresowaną, do której załączył uchwałę Rady powiatowej Sokalskiej z dnia 5 Października r. b., mocą której odstąpiono na własność zakładu szpitalnego w Sokalu realność pod l. 158 w Sokalu z całym urządzeniem i inwentarzem ruchomym, i zeznano akt fundacyi w formie należytej spisany; zatwierdzono statut dla tego szpitala przez Wydział powiatowy ułożony i pod dniem 30 Września 1878 zeznany, a w którym zawarte są warunki, jakie wedle rozporządzenia ministeryalnego z 6 Marca 1866 l. 6382 i dekretu min. z 4 Grudnia 1856 l. 26641 do uznania zakładu szpitalnego za powszechny są wymagane, i przedłożył te dokumenta tudzież inwentarz ruchomości urządzenia szpitala z prośbą ponowną o uznanie szpitala w Sokalu szpitalem powszechnym i publicznym i o przyznanie prawa poboru taksy za dzień leczenia od dorosłych po 55 ct., zaś od dzieci do lat 7 po 30 ct.

Rada powiatowa w Sokalu uzupełniła więc braki w sprawozdaniu Wydziału krajowego jak wyżej pod 1 2 i częściowo pod 3 wytknięte, albowiem przedłożyła akt fundacyi, w którym szpi-

talowi oddała na własność realność szpitalną z całym inwentarzem, przedłożyła statut, którym Wydział powiatowy przyjął obowiązki zarządu wedle instrukcyi i wskazówek Wydziału krajowego i obowiązany został do składania peryodycznie rachunków Wydziałowi krajowemu; poddała zakład ten nadzorowi władzy politycznej pod względem sanitarno - policyjnym, zaś Wydziału krajowego pod względem kierownictwa i administracyi zakładu. Jedyne nie ma oświadczenia c. k. Namiestnictwa, że nie ma nic do zarzucenia, aby ten szpital powiatowy uznany był za powszechny i publiczny.

Jednakowoż wedle artykułu II ustawy krajowej o nadzorze nad szpitalami z 12 grudnia 1869 (N. 8 dz. ust. kraj. z roku 1870) takiego poprzedniego oświadczenia c. k. Namiestnictwa niepotrzeba, albowiem Sejm krajowy wedle zacytowanej ustawy ma tylko udzielić swe przyzwolenie na uznanie jakiegoś szpitala za powszechny i publiczny, samo zaś uznanie i zarządzenie ogłoszenia należy do rządu.

Ponieważ jednak z tytułu ceny kupna za realność na fundusz szpitalny odstąpioną, jeszcze kwota 4.500 zł. dawniejszemu właścicielowi należy się, która w trzech latach ma być spłaconą a aż do spłacenia po 8% oprocentowaną, gdy nawet kwota procentowa w budżet wciągniętą nie została i niemogłaby tam znaleźć pokrycia a przeto w razie przewidzianej niemożności zapłacenia tej należności mógłby szpital w swém istnieniu zostać zachwiany, przeto komisya szpitalna mniema, że potrzeba zobowiązania powiatu przez Radę powiatową do opłacania procentów a ewentualnie i spłaty kapitału resztującej ceny kupna.

Także w statucie przez Radę powiatową uchwalonym, jest włożony obowiązek na Wydział powiatowy zarządu szpitalem, jednakowoż niema wyraźnego zobowiązania powiatu do ponoszenia ciężarów z zarządu wpływających, dla tego i ten brak osobną uchwałą Rady powiatowej uzupełnić należy.

Gdy zresztą wszystkim warunkom prawnym zadosyć uczyniono a potrzeba urządzenia w Sokalu szpitala powszechnego dostatecznie została udowodnioną, przeto komisya szpitalna wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do uznania szpitala powiatowego w Sokalu za powszechny i publiczny, skoro Rada powiatowa Sokalska przedłoży zobowiązanie powiatu Sokalskiego do opłacania procentów od resztującej ceny kupna realności szpitalnej i do spłaty kapitału, o ile dochód szpitala nie wystarczy na takie opłaty, tudzież zobowiąże powiat do ponoszenia wszystkich ciężarów z zarządu szpitala wpływających.

C. Haller.
Z. przewodniczącego.

Wesołowski
sprawozdawca.

